

DEAFTRAVEL

Jan WIRTH

Senovážné náměstí 23, Praha 1 110 00, jan.wirth@deaftravel.cz, www.deaftravel.guide

Anotace: Miliony neslyšících na světě narážejí na komunikační a informační bariéry při cestování. DeafTravel je první největší online platforma poskytující prohlídky památek a turistických atrakcí prostřednictvím videí s průvodcem užívajícím znakový jazyk.

Slyšící si mohou přečíst informace o památkách, atrakcích nebo zajímavých místech v letácích, knižních průvodcích, zapůjčit audioprůvodce nebo využít služeb živého průvodce. Ani jedna z možností neplatí pro neslyšící. Deaf Travel je tedy určen pro půl milionu osob s poruchami sluchu v České republice a milionům na celém světě, kteří si dnes nemohou plně užívat turistické lokality a aktivity

Obr. 1: Zakladatele DeafTravel

Naše rozpačité začátky

Nápad realizovat něco, co se podobá naší současné platformě, jsme měli již řádku let. Impulzem byla kterákoliv návštěva památky, muzea nebo hradu, kde byla možnost objednat si průvodce. Jelikož sdělované informace neslyšíme, narazili jsme v tu chvíli na informační bariéru. Sekundárně potom následovalo jakési vyčlenění ze skupiny turistů, kteří naslouchali výkladu.

V prosinci 2017 se v Brně pořádala tzv. „hackathon“ na téma Komunikace pro lepší život, komunikace bez bariér. Šli jsme tam s tím, že vytvoříme web, kde budou zveřejněna místa, která jsou pro neslyšící bezbariérová. Na něm jsme se seznámili s naším mentorem, panem Janem Bizíkem z Laboratoře Nadace Vodafone. Tomu jsme nastínili náš plán pro vytvoření DeafTravel platformy/aplikace. Byl naším nápadem nadšen a doporučil nám přihlásit se do Laboratoře Nadace Vodafone. Ostýchali jsme se, jelikož jsme se báli komunikační bariéry a neměli jsme dost velké sebevědomí účastnit se takového projektu. Bylo potřeba se mezi několika týmy probíjet až mezi ty podporované. To se nám podařilo, načež jsme si prošli všemi etapami programu, což trvalo několik měsíců.

Na doporučení Laboratoře jsme se jako první tým v České republice přihlásili do programu StartUpYard (SUY), kam se přihlásilo celkem 150 projektů z celkem 43 zemí střední a východní Evropy. Bylo pro nás neuvěřitelně motivující, když jsme se dověděli, že jsme se dostali mezi šest projektů, kteří se programu mohou účastnit.

Po dokončení SUY jsme se přihlásili s naším projektem do mezinárodního kola Central European Startup Awards, kde jsme v kategorii Best Social Impact, ve které nám konkurovaly například aplikace Záchranka nebo Rekola, získali první místo.

Celá tato naše cesta je pro nás velmi trnitá, ale motivující.

Obr. 2: První kroky v Laboratoři Nadace Vodafone

Obr. 3: StartUpYardový program pro nás byl velkou zkušeností

Tomáš - webmaster, Honza - jednatel a Honza – ekonom

(ne)Zpřístupnění neslyšícím

Jedním z hlavních důvodů, proč jsme chtěli platformu vytvořit, je neustále opomíjení předávání informací neslyšícím ve znakovém jazyce. Například, pro osoby s tělesným postižením se přestavují přístupy do budov a minimalizují se prostorové bariéry. Naopak, informace ve znakovém jazyce uvidíte ve veřejných institucích velmi omezeně. Možná je to tím, že sluchové postižení není tolik vidět jako tělesné. Sluchově postižených v ČR je půl milionu. Na světě je to půl miliardy. Ti všichni jsou naší cílovou skupinou, protože videa s průvodcem užívajícím znakový jazyk budou otitulkována, takže jim porozumí i lidé se sluchovým postižením, kteří nekomunikují znakovým jazykem.

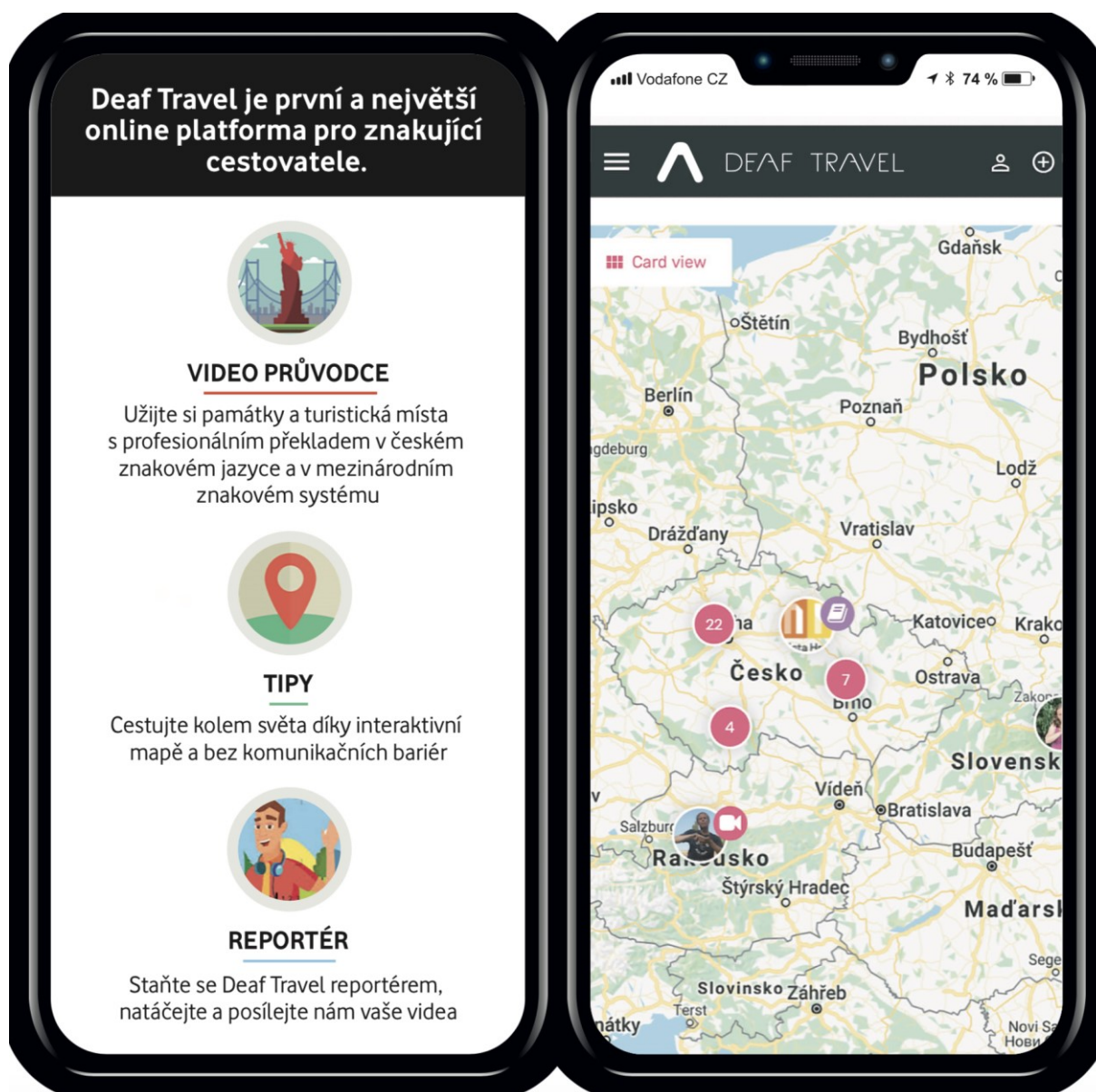
Všeobecně zakořeněným mýtem u veřejnosti a institucí je, že neslyšícím stačí napsat informace v písemné formě českého jazyka. Muzea, která oslovujeme s nabídkou naší služby, často argumentují, že stačí průvodce v psaném textu. Bohužel tomu tak není. Pro neslyšící je mateřským jazykem jazyk znakový a přijímání informací v něm je pro ně přirozenější a srozumitelnější.

Bohužel informace pro neslyšící obecně nejsou ve znakovém jazyce nikde. To bychom rádi změnili. Slyšící si mohou přečíst informace o památkách, atrakcích nebo zajímavých místech v letácích, knižních průvodcích, zapůjčit audio-průvodce nebo využít služeb živého průvodce. Ani jedna z možností neplatí pro neslyšící. Je běžně rozšířený mýtus, že neslyšící čtou na stejné úrovni jako běžná populace. Bohužel tomu tak není. Naopak. Neslyšící mohou mít problém s porozuměním textu. Proto se tedy při cestování setkávají s informační a komunikační bariérou, jelikož informace ve znakovém jazyce nebývají nikde uvedeny. O to více jsou ochuzeny děti, které nejenže neslyší, ale možná se teprve učí číst a porozumět textu v českém jazyce není v jejich možnostech.

Velmi nás zaráží neochota některých muzeí a památek, respektive reakce jejich zástupců, zpřístupnit své prostory neslyšícím díky videím ve znakovém jazyce.

Obr. 4: Reportérka

Obr. 5: Responzivní aplikace DeafTravel

Motivace k dosažení cíle

Celá naše cesta byla a dále je pro nás velmi trnitá a motivující. Naší velkou motivací jsou silné impulzy ze zahraničí, kde si opomíjení znakového jazyka již uvědomují a dochází ke snahám o napravení. Důležitým dokumentem je například Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, kde je uvedeno, že mimo jiné musí být zajištěna přístupnost. Což při absenci znakového jazyka při předávání informací neslyšícím není zcela dodržováno. To kontroluje ombudsmanka, která si je nedostatků v ČR také vědoma. Dále je důležité i Usnesení Evropského parlamentu o znakových jazycích a tlumočnících znakového jazyka. Všechny tyto indicie nám dávají signál, že nejen my se snažíme o změnu a že naše snahy nejsou marné.